

АРХИТЕКТОНСКИ ФАКУЛТЕТ У БЕОГРАДУ
VIZUELNA ISTRAŽIVANJA

Назив предмета:

МОДУЛ – М2 Увод у пројектовање
Курс 2.3. Визуелна истраживања

Година студија: 1. семестар Основних академских студија - 2012/13

Број кредита: 3 ЕСПБ

Термини одржавања наставе:

Четвртком у три смене од по два сата (08:15-10:00 / 10:15-12:00 / 12:15-14:00)

Термин одржавања испита (предаја графичког елабората):

У термину одржавања испита из курса *Простор и облик*.

(После презентације руководиоцу курса *Простор и облик*, графички радови се предају надлежном студенту демонстратору који их прослеђује *Кабинету за визуелне комуникације* на даљи преглед и оцењивање).

Термини одржавања колоквијума:

У терминима одржавања колоквијума из курса *Простор и облик*.

(После презентације руководиоцу курса *Простор и облик*, графички радови се предају надлежном студенту демонстратору који их прослеђује *Кабинету за визуелне комуникације* на даљи преглед и оцењивање).

Први колоквијум: 30. октобар 2012

Други колоквијум: 04. децембар 2012

Опис наставног задатка:

Анализа и трансформација просторне архитектонске форме реализоване на курсу *Простор и облик* у одговарајућу дводимензионалну или тродимензионалну геометризовану графичку форму коришћењем адекватних и доступних графичких техника и технологија.

Наставник: мр Душан М. Станисављевић, ванредни професор (e-mail: abcd@arh.bg.ac.rs)

Сарадници у настави:

дипл.инж.арх. мр Ивана Лукић, асистент
дипл.инж.арх. Ђорђе Ненадовић, асистент
M.Arch. Владимир Парезанин, асистент
M.Arch. Владимир Ковач, асистент

+ 12 студената демонстратора по избору руководиоца курса *Простор и облик*.

Број кабинета: 341

Време за консултације са студентима: Понедељак / Уторак / Среда / Петак
(према распореду објављеном на вратима кабинета)

Телефон: 3218.718 e-mail: Visual341@arh.bg.ac.rs

Циљеви и приступ настави:

Примарни циљ наставе:
Графичка подршка курсу *Простор и облик*.

Секундарни циљ наставе:
Практична примена знања и вештина стечених на курсу *Визуелна истраживања* у реализацији наставних програма на другим предметима Департмана за архитектуру и осталим департманима који у изучавању архитектонске струке користе геометризовани начин графичког представљања.

Приступ настави:
Истраживање – кроз графички експеримент
Реализација – кроз изучавање и примену графичких техника и технологија
Комуникација – кроз усвајање графичких конвенција
Рутина – кроз непосредно графичко искуство
Одговорност – кроз доношење графичких одлука
Ефикасност – кроз рационално коришћење времена и избор адекватних графичких техника и технологија
Прогрес – кроз перманентно суочавање са све сложенијим графичким захтевима
Валоризација – кроз графичку компарацију
Ауторство – кроз самосталан графички рад
Сарадња – кроз размену графичког знања и искуства
Колегијалност – кроз међусобно поверење и уважавање

Пројектни задатак:

Припремни задатак (1 недеља): Графичко представљање / 0 поена / Формат: А4 (21x29,7)

Поред фактографских података о сваком студенту понаособ, који ће у збирној статистичкој обради дати податке о целој генерацији, ментор и руководилац Курса, на основу графичког одговора на овај задатак могу проценити ниво креативног потенцијала полазника курса (појединца, групе и целе генерације) и њихову оспособљеност у коришћењу савремених графичких технологија.

Наредна три задатка су проистекла из активности на курсу *Простор и облик*.

1. задатак (5 недеља): Графичка аналитичка студија (Терен, Зидови, Надстрешница) / **10 поена (5+5)**
Формат: 3 x А4 (21x29,7)
Плажа + Тема по избору (Терен, Зидови, Надстрешница) / **20 поена (10+10)**
Формат: 2 x А3 (42x29,7) или продужени А3

Прве три недеље испитују се визуелни односи инспирисани активностима у оквиру курса *Простор и облик*. У истом периоду студенти се одлучују за графичку презентацију једне од понуђених тема: (Терен, Зидови, Надстрешница).

Последње две недеље, преузимајући фактографске податке са макете формиране на курсу *Простор и облик*, реализује се прецизан дводимензионални линеарно и површински обрађен цртеж са адекватно изабраним пратећим графичким садржајима. (Напомена: Уз сагласност асистента може се формирати тродимензионални цртеж или унети грфички обрађена фотографија).

Током рада на овом задатку студенти ће се упознати са начинима графичке трансформације аморфне у геометризовану форму, начинима визуелне сепарације различитих природних средина (вода / копно), начинима графичког наглашавања изграђеног у односу на природно, линеарном и површинском артикулацијом графичке форме (изглед / пресек), размером, организацијом графичког листа, форматом, типографијом, графичком идентификацијом, итд...

2. задатак (4 недеље): Графичка аналитичка студија / **10 поена (5+5)**
Формат: 2 x A4 (21x29,7)
Привремено склониште за пријатеља / **20 поена (10+10)**
Формат: 2 x A3 (42x29,7) или продужени A3

Прве две недеље, упоредо са графичким кодирањем профила корисника, приступа се графичкој анализи специфичних визуелних односа:

- Светло и тамно
- Пространо и тесно
- Високо и ниско
- Тешко и лако
- Видљиво и невидљиво

Последње две недеље, преузимајући фактографске податке са макета подземног и надземног простора, формираних на курсу *Простор и облик*, реализују се две прецизно обрађене графичке целине.

Током рада на овом задатку студенти ће кроз процес кодирања, декодирања и компарације изучавати начине уношења апстрактних порука у архитектонски цртеж и њихов субјективни доживљај кроз процес контролисане визуелне перцепције.

3. задатак (4 недеље): Надоградња / **оцењује се у склопу испитног елабората**
Формат: (36x36) – предаје се у склопу испитног елабората

Током рада на овом задатку студенти ће се детаљније упознати са израдом тродимензионалног цртежа и начинима акцентовања графичке форме.

Напомена: У очекивању консолидације просторне структуре која се формира на паралелном курсу *Простор и облик* и која је полазна основа за израду 3. задатка, приступиће се, под менторским надзором, концептуалној организацији и реализацији преосталих графичких прилога испитног елабората.

Испит: Графички елаборат / 40 поена / састављен од 5 самосталних целина:

- Надоградња (формат 36x36) – **10 поена**
- Редизајн једног од већ оцењених графичких листова реализованих током протеклог семестра
Формат: (36x36) – **10 поена**
- Једна од нереализованих тема у оквиру 1. Задатка (терен, зидови или надстрешница)
Формат: (36x36) – **10 поена**
- Импресум (формат 18x36) – **5 поена**
- CD/DVD у типској амбалажи са дизајнираним омотом (формат 12x12) на коме су снимљени сви семестрални и испитни графички прилози у .jrg формату – **5 поена**

Напомена: Испит се одржава у термину испита из курса *Простор и облик*.

После презентације руководиоцу курса *Простор и облик*, графички елаборат се предаје надлежном студенту демонстратору који их прослеђује *Кабинету за визуелне комуникације* на даљи преглед и оцењивање.

Током рада на испитном задатку студенти ће се суочити са низом графичким проблема: Квантитативна и квалитативна графичка испуњеност расположивог простора / распоред графичког садржаја / читљивост графичке поруке / однос целине и фрагмента / избор и усаглашеност фонтова / степен визуелне динамике / ниво експлицитности графичке поруке / интегритет графичког садржаја / утицај боје и тонске вредности на визуелну перцепцију / начин графичке реализације итд...

Метод извођења наставе:

Рад у школи:

На вежбама студинти се упознају са конкретним задатком, указује им се на његове кључне позиције, пут којим треба ићи у тражењу оптималног решења и скреће пажња на графичке странпутице које треба избегавати. Неко време, искусни ментор ће целу групу водити сирним, већ опробаним путем (барем до нивоа позитивне оцене) а затим подстицати полазнике курса на самостални истраживачки поступак у оквиру индивидуалног креативног потенцијала. На школским вежбама се, кроз анализу и дискусију, отклањају дилеме и дају одговори на питања која могу бити од интереса већини полазника курса, а уколико дозволи расположиво време, прелази се на групне или индивидуалне консултације.

Рад код куће:

Активности започете у школи, настављају се и завршавају код куће. Кућни амбијент, слободно располагање временом и доступност савременим графичким технологијама, погодни су за коначну реализацију провежбаних, усвојених и одобрених графичких решења.

Кабинетске консултације:

У терминима предвиђеним за консултације студенти могу добити стручне одговоре и савете који ће им помоћи у решавању конкретних проблема и дилема.

У договору са ментором (руководиоцем групе) могуће су и кратке консултације путем електронске поште.

Изложбе:

После сваке обрађене и оцењене тематске јединице, студентима се, уз кратки коментар, презентују најбољи радови полазника Курса који би требало својим идејним и извођачким квалитетом да послуже као пример за даљи рад. Према потреби, изложбене поставке могу бити реализоване у Аули факултета и Галерији GrAF.

Нед	Тематска јединица	Вежбање	Рад ван школе
01	20. септембар 2012	Уводно вежбање	00) Студенти се, кроз фотографију, текст и цртеж, предствљају свом ментору на графички начин примерен суштини курса Визуелна истраживања. Формат: А4 – (0 поена)
02	27. септембар 2012	00) Графичка персонализација 01) Терен – Визуелни односи	01) Графичка финализација испитивања визуелних односа инспирисаних тематском јединицом – Терен Формат: А4 – (5 поена) (Предаја рада 04.10.2012)
03	04. октобар 2012	01) Терен – Визуелни односи 02) Зидови – Визуелни односи	02) Графичка финализација испитивања визуелних односа инспирисаних тематском јединицом – Зидови Формат: А4 – (5 поена) (Предаја рада 11.10.2012)
04	11. октобар 2012	02) Зидови – Визуелни односи 03) Надстрешница – Визуелни односи	03) Графичка финализација испитивања визуелних односа инспирисаних тематском јединицом – Надстрешница Формат: А4 – (5 поена) (Предаја рада 18.10.2012) Напомена: Овог задатка су ослобођени студенти који су на претходна два рада освојили максималних 10 поена
05	18. октобар 2012	03) Надстрешница – Визуелни односи 04) Плажа – Графички концепт	Наставак рада на задатку (04) и избор једне од три провежбане теме (01)(02)(03) која ће се посебно графички обрадити у склопу елабората Првог колоквијума

06	25. октобар 2012	01) Терен (или) 02) Зидови (или) 03) Надстрешница + 04) Плажа	Усвајање графичког концепта 04) Плажа Избор једног од понуђених задатака: 01) Терен или 02) Зидови или 03) Надстрешница и формирање графичког концепта	– Наставак рада на задатку –Графичка реализација Формат: 2 x А3 – (2 x 10 поена) НАПОМЕНА: Елаборат се предаје на колоквијуму из курса Простор и облик (30.10. 2012)
07	30. октобар 2012	1. КОЛОКВИЈУМ: Плажа + Тема по избору (Терен, Зидови Надстрешница)	Изложба радова Коментари и дискусија Ауторско предавање (по избору сарадника)	Заслужени једнедељни предах
08	08. новембар 2012	Резултати колоквијума 05) Профил корисника Привремено склониште за пријатеља	Путујућа изложба и анализа изабраних студентских радова Упознавање са профилом корисника, његовим жељама, потребама и могућностима. Анализа специфичности подземних и надземних просторних структура	05) Дефинисани профил корисника пренети у графички обрађену сугестивну визуелну форму. Формат: А4 – (5 поена) (Предаја рада 15.11.2012)
09	15. новембар 2012	05) Профил корисника 06) Студија визуелних односа	05) Анализа и валоризација графички обрађеног профила корисника 06) Графичка аналитичка студија визуелних односа (Подела тема)	Наставак и завршетак рада на задатку (06) Графичка аналитичка студија визуелних односа Формат: А4 – (5 поена) (Предаја рада 22.11.2012)
10	22. новембар 2012	06) Студија визуелних односа 07) Подземно склониште	06) Анализа и валоризација графичке аналитичке студије визуелних односа 07) Полазна позиција за рад је макета подземне просторне структуре, реализоване на курсу Простор и облик, коју треба представити адекватном графичком презентацијом кроз сугестивни цртеж који емитује кодирани поруке проистекле из резултата аналитичке студије визуелних односа	07) Наставак и завршетак рада Подземно склониште за пријатеља Формат: А3 – (10 поена) НАПОМЕНА: Рад се предаје на Другом колоквијуму из курса Простор и облик (04.12. 2012)
11	29. новембар 2012	08) Надземно склониште	08) Полазна позиција за рад је макета надземне просторне структуре, реализоване на курсу Простор и облик, коју треба представити адекватном графичком презентацијом кроз сугестивни цртеж који емитује кодирани поруке проистекле из резултата аналитичке студије визуелних односа	07) Наставак и завршетак рада Надземно склониште за пријатеља Формат: А3 – (10 поена) НАПОМЕНА: Рад се предаје на Другом колоквијуму из курса Простор и облик (04.12. 2012)
12	04. децембар 2012	2. КОЛОКВИЈУМ: Привремено склониште за пријатеља	Изложба радова Коментари и дискусија Ауторско предавање (по избору сарадника)	Заслужени једнедељни предах
13	13. децембар 2012	Резултати колоквијума Испитни графички елаборат	Путујућа изложба и анализа изабраних студентских радова Избор једне од необрађених тематских јединица: 01) Терен 02) Зидови 03) Надстрешница	Наставак рада на задатку Формат: 36 x 36 cm НАПОМЕНА: Рад се предаје у склопу испитног графичког елабората

14	20. децембар 2012	Испитни графички елаборат	Редизајн једне раније обрађене тематске јединице: 01) Терен 02) Зидови 03) Надстрешница 04) Плажа 07) Подземно склониште 08) Надземно склониште	Наставак рада на задатку Формат: 36 x 36 цм НАПОМЕНА: Рад се предаје у склопу испитног графичког елабората
15	27. децембар 2012	Испитни графички елаборат 09) Надоградња 10) Импресум 11) CD/DVD	09) Полазна позиција за рада је макета надограђеног простора, реализована на курсу Простор и облик, коју треба представити кроз адекватно изабран тродимензиони цртеж	Наставак рада на задатку 09) Формат: 36 x 36 цм 10) Формат: 18 x 36 цм 10) Формат: 12 x 12 цм НАПОМЕНА: Рад се предаје у склопу испитног графичког елабората

Обавезна литература:

Препоручена литература:

- Свакодневно проучавање графичких прилога у стручним часописима из фондуса Библиотеке архитектонског факултета
- Ђ. Петровић / Визуелна истраживања / БИГЗ, Београд, 1972
- Д. Станисављевић / Графички приручник / Архитектонски факултет, Београд, 2005 (бесплатано преузимање у скриптарници АФ)

Начин полагања испита (садржај елабората):

Графички елаборат чине:

- Један лист формата 18x36цм
- Три самостална листа формата 36x36цм
- Дигитални запис CD (DVD) у типској амбалажи са дизајнираним омотом (12x12цм)
- Фасцикла формата 37x37цм

Критеријуми оцењивања:

- Негативна оцена: Неиспуњавање формалних захтева задатка, нарушавање ауторских права или графичка презентација недостојна студента првог семестра Архитектонског факултета.
- Нижа прелазна оцена: Испуњени сви формални захтеви задатка по питању формата и графичког садржаја. Упадљиво низак ниво графичке презентације са наглашеним нескладом елемената графичког садржаја.
- Средње вреднован рад: Добра организација графичког прилога у целини и фрагменту, адекватан избор начина линеарне и површинске презентације, недовољно присуство самоиницијативе и жеље за визуелним истраживањем. Код формирања овакве оцене, могу се толерисати ситне графичке грешке и недоречености. Нижи степен графичке презентације може се компензовати наглашеним ауторским приступом и обрнуто, ауторска инертност може бити компензована наглашеном извођачком вештином.
- Високо вреднован рад: Беспрекорна организација графичког прилога у целини и фрагменту. Висок ниво графичке презентације. Наглашена студиозност и истраживачки приступ у решавању графичког задатка. Концептуална и извођачка суптилност са наглашеним ауторским приступом. Посвећеност.

Оцењивање:

У структури укупне оцене студента на предмету предиспитне обавезе (сви облици рада који се оцењују пре полагања испита и који се као такви једино и могу реализовати у овом периоду) учествују са 60, а завршни испит са 40 поена.

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Колоквијуми / задаци	60	Графички елаборат	40

Услови предаје после заказаног рока:

- У случају болести (уз лекарску потврду) – Предаја се одлаже за онолико дана колико је у потврди назначено а рад се предаје у Кабинету 341 у термину дежурства надлежног асистента.
- У случају службеног одсуства (уз потврду Продекана за наставу или Студента продекана) – Предаја се одлаже за онолико дана колико је у потврди назначено а рад се предаје у Кабинету 341 у термину дежурства надлежног асистента.

Статутарне одговорности и права студената:

из статута АФ